

БОЛА АЗИЗ,
ТАРБИЯСИ
УНДАН-ДА
АЗИЗ



ҲАМ ШОҲ,
ҲАМ ШОИР

(1-2-саҳифаларда)

(1-4-саҳифаларда)

БОЗОРДА
СИФАТСИЗ
МАҲСУЛОТГА
ЎРИН ЙЎҚ

(1-2-саҳифаларда)



БОЛАЛАР СПОРТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ - УСТУВОР ВАЗИФА

Хабар қилингандек, 7 феврал кuni Оқсаройда Президент Ислам Каримов раислигида Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси ҳомийлик кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди. Унда мазкур кенгаш аъзолари, Президентнинг Давлат маслаҳатчилари, Бош вазир ўринбосарлари, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорги Кенгеси раиси, Тошкент шаҳри ва вилоятлар ҳокимлари, тегишли ташкилот ва идоралар раҳбарлари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашди.



Бош вазир ўринбосари К.Тўлаев, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорги Кенгеси раиси ҳамда вилоятлар ҳокимларининг ахбороти тинг-ланди.

Мажлисда ҳомийлик кенгашининг 2003 йилги иш режаси тасдиқланди. Унда болалар спортини ривожлантириш намунавий лойиҳаларини ишлаб чиқиш, 2003-2005 йилларда мамлакатимиз ҳамда худудлар миқёсида янги спорт иншоотларини барпо этиш дастури, болалар спортини мураббий кадрлар билан тўлиқ таъминлаш, жисмоний тарбияга оид дарслиқлар ва қўлланмалар яратиш билан боғлиқ бир қатор долзарб масалалар кўриб олинган.

Қуйида Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси ҳомийлик кенгашининг мазкур иш режасини тасдиқлаш ҳақида қабул қилинган қарорининг ба-

яратиб бериш ва уларни сифатли, замонавий спорт кийимлари билан таъминлаш масалалари давр талабига жавоб бермаслиги қайд этилди.

Айрим вилоятларда жамғарма ҳисобига маблағ ўтказиш, таъсисчи ва ҳомийлар билан ҳамкорлик қилиш, мавжуд спорт шохобчаларини инвентаризациялаш, уларни жорий ва капитал таъмирлаш бўйича тадбирлар ишлаб чиқиш, янги замонавий спорт иншоотларини илмий асосда жойлаштириш схемаларини тайёрлаш масалалари ниҳоятда суст бормоқда. Шунингдек, жамғарманинг марказий аппарати, жойлардаги минтақавий филиаллари малакали, фидоий ва жонқур кадрлар билан таъминланишига етарли эътибор берилмаётгани кўрсатиб ўтилди.

Мажлисда Халқ таълими, Соғлиқни сақлаш вазирликлари, Ўрта махсус ва касб-ҳунар таълими маркази, Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси, Ўзбекистон Касба уюшмалари федерацияси ҳамда «Маҳалла» жамғармасига Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси билан ҳамкорликда бир ой мuddатда, ўқувчиларнинг жисмоний ривожланиши ва ёши билан боғлиқ хусусиятларини инобатга олган ҳолда болалар спортини белгиланган йўналишлар (1-4 синф, 5-9 синф, коллеж ва лицейлар, маҳаллалардаги спорт шохобчалари) бўйича ҳар томонлама таҳлил этиш, спорт билан мунтазам шуғулланмаётган болаларнинг (6 ёшдан 17 ёшгача) сонини аниқлаш ва таниқий баҳо бериш, болалар спортини ҳолатини республика ва вилоятлар миқёсида ўрганиб, мамлакатимиз худудларида спортнинг қайси турларини замонавий талаблар даражасида ташкил этиш зарурлиги ҳамда уларнинг босқичлари

ва истиқболлари ҳусусида таклифлар ишлаб чиқиш вазифаси топширилди.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Х.Кароматовга болаларнинг жисмоний ва маънавий жиҳатдан уйғун камол топишини таъминлаш, мамлакатимизда болалар спортининг асосий йўналиш ва турларини ривожлантиришнинг тиббий ва илмий асосларини яратиш мақсадида шифокорлар, спорт мураббийлари, педагог, психолог ва бошқа мутаассад мутахассислардан иборат комиссия ташкил этиш ҳамда унинг таклифларини Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳайъати йиғилишларида мунтазам назорат қилиш тавсия этилди.

«Маҳалла» жамғармаси, Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси икки ҳафта мuddатда кенг жамоатчилик фикрини инобатга олган ҳолда маҳаллаларда болалар спортини ривожлантириш дастури асосида «Соғлом оила» мусобақаларини ўтказиш тўғрисидаги Низомни ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш лозимлиги алоҳида таъкидланди.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари К.Тўлаев ҳамда Бош вазир ўринбосари М.Усмоновга бир ой мuddатда болалар спортини ривожлантириш учун зарур спорт анжумани, кийим-кечаклар ва чарм пойабзал маҳсулотларини ўзинида ишлаб чиқариш имкониятларини ҳисобга олган ҳолда дастур тайёрлаш вазифаси юклатилди.

Қарорда қайд этилганидек, «Ўзбекистон» компаниясига миллий кадрлар ва аъналари ҳисобга олган ҳолда жорий йилнинг 1 июлигача болалар спорт кийимларининг дивайзини жаҳон андозалари даражасида ишлаб чиқиш вазифа-

си топширилди.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитасига Соғлиқни сақлаш вазирлиги, соҳа олимлари, мутахассислари, Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси ҳамда «Соғлом авлод учун» жамғармаси иштирокида болалар спортини мураббий кадрлар билан тўлиқ таъминлаш, болалар спортини инструкторлари ва спорт журналистларини тайёрлаш ишини яхшилаш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш, икки ой мuddатда ҳар қилган кенгашига киритиш юклатилди.

Умумтаълим мактаблари учун янги даражадаги ўқув адабиётларини нашр қилиш ишлари билан шуғулланмайдиган ҳукумат комиссиясига мутаассад вазирлик ва идоралар билан биргаликда 2003-2004 ўқув йили учун жисмоний тарбия ва болалар спортига оид ўқув дастурлари, дарслик, қўлланмалар ҳамда плакатлар тайёрлаш ва chop этиш вазифаси топширилди.

Барпо этиладиган спорт иншоотларининг салоҳияти ва истиқболлиги, ҳажми, жойи, уларга сарф қилинадиган маблағларни аниқлаш, лойиҳа сифатини экспертизадан ўтказиш ва уни ҳомийлик кенгаши тасдиғига киритиш мақсадида жамғарма аъзолари ва мутаассад мутахассислардан иборат махсус ишчи гуруҳи тузилиши зарурлиги қайд этилди. Жамғарма бошқаруви ҳамда «Ўздавра» тектириш қўмитаси мазкур ишчи гуруҳи билан биргаликда қўрсатилган вазифаларнинг ижросини таъминлаш юзасидан аниқ чора-тадбирлар белгилаши кўрсатилди.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари К.Тўлаевга Қорақал-

(УзА)

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Жаноби Олийларига

Қурбонлик ва фила қадриятлари тўғрисида ўй-фикр юритилганда ушбу муборак онда мен Америка халқи номидан Ийд ал-Адхо - Қурбон ҳайити муносабати билан энг эзгу тилакларни изхор этаман. Америка халқи бу қадриятларини Ўзбекистон халқи билан бирга баҳам қўради ва унга ўтган йилги мадади

унинг миннатдорлик билдиради. Умид қиламизки, мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик келгусида ҳам ўсишда давом этади.

Самимият ила,
Жорж БУШ,
Америка Қўшма Штатлари Президенти.

Шунингдек мамлакатимиз раҳбари номига Сурия Араб Республикаси Президенти Башар ал-Асад, Туркия Республикаси Президенти Аҳмет Неждет Сезер, Бирлашган Араб Амирликлари Президенти Зоид бин Султон Ол Наҳаён, Афғонистон Ҳуш ҳукмати раиси Хамид Карзай, Яман Республикаси Президенти Али Абдуллоҳ Солих, Бангладеш Халқ Республикаси Президенти Ижуддин Аҳмад, Бирлашган Араб Амирликлари Вице-президенти ва Бош вазир Махтум бин Рошид Ол Махтум, Қувайт Давлати валиаҳди ва Бош вазир Саъд ал-Абдуллоҳ ас-Салим ас-Сабоҳ, Ислам конференцияси ташкилоти Бош котиби Абдуллоҳид Белкаси, Фаластин Мухторияти раиси Ёсир Арафот ва Макка шаҳридан Ўзбекистон ҳожилари томонидан ҳам қутловлар йўлланди.

Шу кунларга етказганига шукур



Б.АКРАМОВ олган сурат.

БИРИДАН СУЮНАСИЗ, БИРИДАН КУЮНАСИЗ

Ешлар тарбияси Сурхондарёнинг айрим туманларида дуруст самара бераётми. Баъзи жойларда эса аксинча. Бунинг сабаблари нимада?

«Келажак - ёшлар қўлида, деб катта-катта минбарлардан кўп гапирмади. Наҳотки ёшлар тарбиясига бўлган бундай беларволик воҳонинг истиқболга қандай катта зарар келтиришини бу ердаги раҳбарлар пайқамётган бўлса?»

(Президент Ислам Каримовнинг халқ депутатлари Сурхондарё вилоят кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида сўзлаган нутқидан).

Ешлик ҳаёт боғининг энди гулга кирган даври. Айримлар уни озгина беларволик ва эътиборсизлик оқибатида хазонга айлантириши мумкин. Баъзилар эса ҳаётнинг бу олтин сабоқ даврини ўзининг ажойиб фазилатлари, гўзал хулқи ва табиийи, яхши тарбияланганлиги туйғули анвойи бўй таратиб турадиган чиройли гулларга туйғули ҳам тайин.

Афсус...

Турли тақдир, ҳар хил тарбия натижасида ҳаёт боғининг турфа дарахтларига дуч келасиз. Улар ҳақида уйга ботасиз ва бу ҳусусида теран мушоҳада юритиш, мулоҳаза қилиш, таҳлил этиш орқали фалсафий хулосалар чиқара бошлайсиз.

ЗОИР АКАНИНГ ИБРАТИ

Новбир қишлоғидаги Холиқовлар хонадонига яшайдиганларни ҳамма хурмат қилади. Маҳалла аҳлининг бунчалик эҳти-роми сабаби нимада?

Кизирққ тумани прокурори Нормўмин Хамроев шундай дейди:

«Зoir Холиқов деган билимдон ва ташкилотчи инсон фарзандлари тарбияси билан жиддий шуғулланди. Уғиллари ва қизларини олий ўқув юртида ўқитди.

(Давоми 2-бетда)

ҚАРОР ВА ИЖРО

Маълумки, истеъмолчилар манфаатини ҳимоя қилиш, ноқонуний йўللар билан мамлакатимиз иқтисодига товар келтиришнинг олдини олиш ва бозорларимизни сифатли маҳсулотлар билан тўлдирish мақсадида республика Вазирлар Маҳкамаси «Жисмоний шахслар томонидан Ўзбекистон Республикаси худудига товарлар

БОЗОР БАРДОШИ БОРНИКИ

Олиб келишни тартибга солиш тўғрисида қарор қабул қилган эди. У навбатда иккала томон - сотувчи ва харидорлар манфаатини ҳимоя қилишда катта аҳамиятга эга бўлган ушбу қарор ижросини таъминлаш борасида жойларда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

Хазорас туман ҳокимининг иқтисодий масалалар бўйича ўринбосари Усмонов Жумагадийев билан бўлган суҳбатимиз ана шу ҳақида кечди:

(Давоми 2-бетда)

АРУЗ ВА МУСИҚА МУШТАРАКЛИГИ

Заҳириддин Муҳаммад Бобур мусиқа санъатининг ўткир дидли бир иҳлосмандигина эмас, балки ўз даврида мусиқа назарияси ва тарихи ҳақида чуқур билимга эга бўлган маънавий баркамол шахс ҳам эди. Алломанинг «Бобурнома» асарини, газаллар девонини, айниқса, замонавий фанда «Мухтасар» деб юритилувчи аруз рисоласида келтирилган қўлгина мулоҳаза ва мушоҳадалари бундан яққол далolat беради.

Манбаларда эслатилишича, Бобур мусиқа назариясига оид бир илмий-назарий рисола ёзган. Лекин Бобур қаламига мансуб асарини ижорат қилгани ҳақида ҳеч қандай маълумот йўқ.

ЗАҲИРИДДИН МУҲАММАД БОБУР ТАВАЛУДИНИНГ 520 ЙИЛЛИГИГА

Манбаларда эслатилишича, Бобур мусиқа назариясига оид бир илмий-назарий рисола ёзган. Лекин Бобур қаламига мансуб асарини ижорат қилгани ҳақида ҳеч қандай маълумот йўқ.

«Чархнинг мен кўрмаган жавру жафоси қолдим, Хаста кўнгул чекмаган дарду балоси қолдим?» Атрок (яъни туркий халқлар - А.Н) аросида бир суруд (қўшиқ) ёки ашула - А.Н) борким, «тархоний» дерлар: тақсими бир даврда ва аёлгуси бир даврда («Мухтасар», 155). Бобурнинг ражаз баҳридаги мазкур газали «Рост» макомининг «Савти калон қашқарчиси» да бугунгача қуйланади. Табиийки, шу ўринда савол туғилади: «тархоний» ва «қашқарчаи савти калон» орасида яна қандай умумийлик ва тафовутлар мавжуд? Ушбу саволга жавоб учун қориди келтирилган парчада ифода этилган «дарв», «тақсим» ва «аёлгу» атамаларининг мазмунини англаб олиш зарур.

(Давоми 4-бетда)

ШУНДАЙ ОДАМЛАР БОР

Каттақўрғон тумани Кичикмўйдиёв қишлоқ фуқаролар йиғини худудидида Болтабек қишлоғида яшовчи чехрасидан нур, самимият балки турувчи Ҳайдар бобо Умаровни биринчи кўришдаёқ илҳосингиз охиб қолиши аниқ. Унинг ҳаёти ва фаолиятини ҳам кўпчилик ибрат олса арзийди.

Отaxon уруш заҳматларию, ўша долғали замон кийинчиликларини бошидан кечир-

ҚАДР - ҚИММАТ БЕБАҲО

ган. Лекин ҳар қандай мушкулотни сабр-тоқат, матонат ва меҳнат билан ёнган. У оилавий ҳаётда ҳам бахт топган инсон. Фарзандларининг барчаси меҳнатсевар, мўмин-қобил бўлиб вояга етган. Қизлари турмушга киришиб, улардан тинчиган. Уғиллари меҳнатлари орасидан фаровон ҳаёт кечиримокда.

(Давоми 2-бетда)

ОНА БОҒ: ДАНАГИ ҲАМ, МАҒЗИ ҲАМ ШИРИН

Бу ҳўжалик ва унинг миришқорлари таърифини Тошкентда эшитдик.

«Бурунги йили Намангандаги таъриба ҳўжалигидан беш-ун туп олма билан хурмо кўчати олиб кетгандик, - деди андижонлик ҳамкасбимиз. - Ўтган йили нишонга кўрсатса денг. Аммо таърифи олма, таърифи хурмо экан-да! Э, шундай кўчат еттиштирган соҳибқорнинг отасига раҳмат-е! Ҳам чиройли, ҳам мазали!»

Гал «Мева-шарбат» боғдорчилиги, узумчилик ва виночилик илмий ишлаб чиқариш корпорациясининг Намангандаги таъриба ҳўжалиги ҳақида бораётган эди.

Хуллас, дўстимизнинг таърифи баҳонасида ана шу ҳўжаликка бордик.

«Раис йўқ, аммо Ма-жидхон ота ширини шу ердлар, илмий ходимимиз. Кўп маълумотларни айтиб беришлари мумкин, - деб қолди котиба қиз.

«Мажидхон ота Юсуповни айтаясизми? - сўрадик беихтиёр.

«Худди ўзлари. Ўн йилдан бери ишлайдилар, - деди котиба.

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўрмон ходими Мажидхон ота Юсуповни нафақат Наманганда, балки бутун водийда машҳур ўрмончи, яшил бойлик иходкори сифатида яхши билишади. У киши ўттиз йилдан зиёд вилоят ўрмон ҳўжалиги бошқармасига раҳбарлик қилган. Дарё бўйларида, қир-адирларда поёнсиз боғ-роғлар, ўрмонзорлар барпо этишдек эзгу ишга бош-қош бўлган.

Биз Мажидхон отани нафақага чиққанидан кейин, мазаза қилиб кекасалик гаштини суриб юрган бўлсалар керак, деб ўйлагандик. Энди билсак, ҳамон эзгу, савобли ишларнинг тепасида эканлар.

(Давоми 3-бетда)

БУНИ ХАЁТ ДЕЙДИЛАР...

ЧЎНТАКДАГИ ҚУРБАҚА

Мастура Хўжаева институтни тугаллади. Қишлоқ мактабига келди. Бугун яна дарси 10-синфда. У-у, бу синфдан барча ўқитувчилар безор...

Синфнинг "безориси" — Хушвақт! Мактабда машҳур номини Хуши!

Стулга Мастура Хўжаева пальтосини ташлаб қўйибди. Кўнгирак чалинди. Ҳамма жойида. Хозир ўқитувчи келади. Хуши намойишкорона ўртага чиқди:

— Ҳамма жим!! Хозир томоша кўраман! — У қўлидаги катта қурбақани ўқитувчи пальтосининг чўнтагига солди...

Эшик очилди, Мастура Хўжаева... дарсни бошлади. Ҳамма безовта. Бетоқат. Ҳеч ким ўқитувчининг эшитгани йўқ ҳисоб... Пайт пойлаб, Хуши орқа деразани секин очиб қўйди, қия қилиб. Бир пайт Мастура Хўжаева пальтосини олди. Елкасига ташлаб, кийди. Кимдир олазарак. Кимдир кўзини юмган. Кимдир Хушига қарайди. Хуши "хозир кўрасанлар" дегандай кўзини қисади. Ҳамма "портлаш"ни кутаяпти. Хозир Мастура Хўжаева чўнтагига қўлни солиб, бирдан бақиради, кўрқиб қолади, роса кулгу бўлади. Хуши роса ярайди. Шундай қилиб, бу ўқитувчи ҳам "қўлга олинади". Ва "жим ўтиринлар, илтимос"га ўтади... Хозир, ана, ана...

Мастура Хўжаева қўлни пальтосининг чўнтагига солди. Бир зум жим қотди. Унга бутун синф тикилган. "Бу нима? Йлонми? Қурбақами? Мунча совуқ! Узимни маҳкам ушлашим керак. А-ха, қурбақа экан..."

Мастура Хўжаева қурбақани қўлида ушлаб, Хуши томонга юрди:

— Мен қурбақадан кўрқмайман. Мен қурбақамижоз, совуқ табиатли кишилардан кўрқаман. Улардан атрофга ёмонлик, совуқлик тарқайди, — деди ва қурбақани қия дераздан ташқарига қўйди. Ва деди: нега дераза очик ёки ораларингизда совуқмижозлар борми?

Синф жим. Хушининг йиллаб юборишига сал қолди. Мастура Хўжаева синфни кўлга олганда...

Менгнор ОЛЛОМУРОДОВ

ХОВУЧИДАН ИЛОН СУВ ИЧГАН

Қурбон билан Ражаб мириқиб сўхбатлашиб туришарди. Шунда маҳалланинг қарияларидан бири Раззоқ ота ўтиб қолди.

Қурбон отасидан эшитганларини дўстига сўзлаб берди.

— Бизнинг ўйимиз қабристонга яқин эмасми, Раззоқ ота ёз чилласида тинмай қабристонга қатнаркан, қўлида иккита челак билан бизнинг холимиздаги қудуқдан у ерга сув ташигани-ташиган экан. Отам бир кунни ҳамсоғисини кузатибдилар. Раззоқ ота аввал қабрлар тепасига ўтказилган қўчалар, гулларни сугорибдилар. Кейин ҳар ёндан ёввойи қўёнлар чопқиллаб келишибди, уларни ҳам кичикроқ идишга сув қўйиб сугориб қўйибдилар.

Бир маҳал икки метрдан оширок келадиган семизгина илон ҳам шу томонга ўрмалаб келаверибди. Чилланг тафтидан чанкаган чоғи, одамни кўриб ҳам қочмабди. Шунда Раззоқ ота ҳовчинини тўлдириб илонга яқинлашибди, у сувнинг барини ичиб қўйибди.

— Шу-шу Раззоқ ота алоҳида идишга сув тўлдириб қўядиган бўлибди. Дахшадан қотиб қолган отам ўзини билдириб қўйибди:

— Қойилман-е сенга дўстим, сөксанмадингман-а, юрак ҳам бор экан-да.

Раззоқ ота дўстининг қув оқариб кетган юзига қараб:

— Бу қабристоннинг ўз илони-ку, зиёни йўқ, — дермиш бемапол.

Бу воқеага неча йиллар бўлган, Раззоқ ота падаримни охират уйини қуриб, ўзи қўйган азиз инсон. Мен уни яхши кўраман.

Анора КАРИМОВА

ИЗИ... ЙЎҚОЛДИ

Яқинда қўшни туманда бўлганимиз сўз тадбиркорлар ҳақида кетиб, Қодир қайтамаси сўрадим. Унинг чамаси 3-4 ойлар олдин вафот қилганини айтишди. Ё тавба, астағфирилло, деб ёқамни ушладим.

...50 ёшдан андигина ошган, сўзлаши ва мулозамат қилиб туришлари билан бир қўришдаёқ ҳар қимда ҳам илқ таасирот қолдирадиган Қодир қайтамаси билан ўтган йилнинг ўрталарида танишганим. Туман марказидаги қўш қаватли, вилоятда яқинда ягона "Мавший хизмат уйи"да ўтказилган тадбирда иштирок қилганим.

— Бировнинг моли бировга буюрмайди, — деганлари ҳақ экан, — дея сўз бошлади сўхбатдошим мулоҳаза оҳангиде. — Марҳумларни ёмонлик қилиш ниятими йўғу, аммо гап келганда айтди. Барбир бу гаплар ким учундир сабоқ бўлар. Унинг қисқа умри бировларга панд бериш билан ўтди. Сўнгра у марҳумнинг Болгарияда бирга савҳат қилган раиснинг чамоданини "билмасдан" олиб қолгани, Москвада яшаб қолган воҳалик йигит билан танишиб, унинг ёрдамида қўл маротаба тижорат ишлари қилгани, сўнгида унинг яқинларига бериб юборган 50 миң долларини эгасига топширмагани, эронлик миллатдош ишончини қозониб насияга олиб келган бир "КамаАЗ" юқинг пулидан тонганини сўзлади.

Хуллас, ким билан муоамала қилмасин, унга панд бериб, сўнгра ўз тили билан айтганда "изини йўқотаркан". Раҳматликнинг бошқа миллатта мансуб бўлган хотини ва "қўзининг оқу қораси", ағона фарзанди Юрик ҳатто сўнги маъракаларини ҳам ўтказмасдан, барча мол-мулкни пуллаб, "Мерседес"га минганча онасининг юртига кетибди.

Холмурод ҚУРБОНОВ

ОЛМОҚНИНГ БЕРМОҒИ БОР

Собир хўжалик фермасида бир неча йилдан бўён мудир бўлиб ишлаб келарди. Шу вақт мобайнида фермага унинг зиёни тегса-тегдики, фойдаси тегмади.

Вақти келганда отни камчилаб қол, қабилда иш тутган Собир, қинғир ишлар қила бошлади. Ишни аввалига ўз уйидаги молларни фермадаги зотдор сигирларга алмаштиришдан бошлади. Албатта, бирининг ўрнига иккита қўлиб. Қариндошлари ва баъзи илтимос қилувчиларга ҳам йўқ демади.

Хуллас, фермадан шахсий манфаати йўлида анча-мунча фойдаланди. Хали вақти келиб, қилмишига яраша жавоб беришини ҳаёлига ҳам келтирмасди. У шу тарзда ишлаб юрaverди.

Лекин, яқинда бўлган текширишлар натижасида чиққан камомадни ўйлаб, энди Собирнинг боши қотган. Ахир, ҳар қандай олмоқнинг бермоғи ҳам бор.

Дилшод УЛУҒМУРОДОВ

БОЗОР БАРДОШИ БОРНИКИ

(Боши 1-бетда)

—Тарихдан маълумки, туманимиз ахли чорвачилик, дехқончилик, хунармандчилик билан бир қаторда азалдан савдо-сотиқ билан ҳам шуғулланиб келган. Мустиқиллик уларга тижорат ишларини ривожлантиришга кенг йўл очди, имкони-ятлариди. Республика-миздаги катталари ва савдо айланмаси ҳажмидан саноқли бозорлар қаторига



қирувчи "Хазорасп кийим-кечак бозори"нинг барпо қилиниши ва ривожланиши сабабларидан бири ҳам шундадир. 20 кетгандан ошик майдонни эгаллаган бу савдо масканида воҳамиз ахлидан ташқари қўшни вилоятлардан ҳам келган 6000 нафардан зиёд киши савдо-сотиқ қилишади. Уларга юзлаб кишилар хизмат кўрсатишмоқда. Қиска қилиб айтадиган бўлсак, минглаб оилаларнинг қозони шу бозор орқасидан қайнамоқда. Лекин буларнинг барчаси қонуний фаолият кўрсатмоқда деб бўлмайди. Мазкур қарор савдо-сотиқ ишларини қонуний асосларда ташкил қилиш борасида ўз самарасини кўрсатмоқда. Биргина мисол: ўтган йилнинг охириг қорғи ҳар бир ойда 100-120 миллион сўмдан зиёд нақд пул тушуми банкларга қирим қилинди. Буни солиқ тушумини яқшилатиб, нафақахўрлар ва бюджет ҳисобидан ойлқ олувчилар маошларини ўз вақтида тўлаб боришда

Леким гуруч қурмақсиз бўлмаганидек, ҳукуматимиз кўрсатмаларига амал қилмаётган, қиска ўйловчи "тижоратчилар" ҳам учраб турибди. Ўтган вақт мобайнида давлат солиқ инспекцияси ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар ходимлари томонидан ўтказилган текширишлар натижасида 266 та ҳуқуқбузарлик ҳолатлари аниқланиб, 69529800 сўмлик товарлар давлат ҳисобига мусодала қилинди ва махсус дўконларда сотилиб пули бюджет ҳисобига ўтказилди. Ана шундай ноконуний йўл билан бой-ларга қирим қилинди.

Бунинг солиқ тушумини яқшилатиб, нафақахўрлар ва бюджет ҳисобидан ойлқ олувчилар маошларини ўз вақтида тўлаб боришда

қирувчи "Хазорасп кийим-кечак бозори"нинг барпо қилиниши ва ривожланиши сабабларидан бири ҳам шундадир. 20 кетгандан ошик майдонни эгаллаган бу савдо масканида воҳамиз ахлидан ташқари қўшни вилоятлардан ҳам келган 6000 нафардан зиёд киши савдо-сотиқ қилишади. Уларга юзлаб кишилар хизмат кўрсатишмоқда. Қиска қилиб айтадиган бўлсак, минглаб оилаларнинг қозони шу бозор орқасидан қайнамоқда. Лекин буларнинг барчаси қонуний фаолият кўрсатмоқда деб бўлмайди. Мазкур қарор савдо-сотиқ ишларини қонуний асосларда ташкил қилиш борасида ўз самарасини кўрсатмоқда. Биргина мисол: ўтган йилнинг охириг қорғи ҳар бир ойда 100-120 миллион сўмдан зиёд нақд пул тушуми банкларга қирим қилинди. Буни солиқ тушумини яқшилатиб, нафақахўрлар ва бюджет ҳисобидан ойлқ олувчилар маошларини ўз вақтида тўлаб боришда

қирувчи "Хазорасп кийим-кечак бозори"нинг барпо қилиниши ва ривожланиши сабабларидан бири ҳам шундадир. 20 кетгандан ошик майдонни эгаллаган бу савдо масканида воҳамиз ахлидан ташқари қўшни вилоятлардан ҳам келган 6000 нафардан зиёд киши савдо-сотиқ қилишади. Уларга юзлаб кишилар хизмат кўрсатишмоқда. Қиска қилиб айтадиган бўлсак, минглаб оилаларнинг қозони шу бозор орқасидан қайнамоқда. Лекин буларнинг барчаси қонуний фаолият кўрсатмоқда деб бўлмайди. Мазкур қарор савдо-сотиқ ишларини қонуний асосларда ташкил қилиш борасида ўз самарасини кўрсатмоқда. Биргина мисол: ўтган йилнинг охириг қорғи ҳар бир ойда 100-120 миллион сўмдан зиёд нақд пул тушуми банкларга қирим қилинди. Буни солиқ тушумини яқшилатиб, нафақахўрлар ва бюджет ҳисобидан ойлқ олувчилар маошларини ўз вақтида тўлаб боришда

қирувчи "Хазорасп кийим-кечак бозори"нинг барпо қилиниши ва ривожланиши сабабларидан бири ҳам шундадир. 20 кетгандан ошик майдонни эгаллаган бу савдо масканида воҳамиз ахлидан ташқари қўшни вилоятлардан ҳам келган 6000 нафардан зиёд киши савдо-сотиқ қилишади. Уларга юзлаб кишилар хизмат кўрсатишмоқда. Қиска қилиб айтадиган бўлсак, минглаб оилаларнинг қозони шу бозор орқасидан қайнамоқда. Лекин буларнинг барчаси қонуний фаолият кўрсатмоқда деб бўлмайди. Мазкур қарор савдо-сотиқ ишларини қонуний асосларда ташкил қилиш борасида ўз самарасини кўрсатмоқда. Биргина мисол: ўтган йилнинг охириг қорғи ҳар бир ойда 100-120 миллион сўмдан зиёд нақд пул тушуми банкларга қирим қилинди. Буни солиқ тушумини яқшилатиб, нафақахўрлар ва бюджет ҳисобидан ойлқ олувчилар маошларини ўз вақтида тўлаб боришда

қирувчи "Хазорасп кийим-кечак бозори"нинг барпо қилиниши ва ривожланиши сабабларидан бири ҳам шундадир. 20 кетгандан ошик майдонни эгаллаган бу савдо масканида воҳамиз ахлидан ташқари қўшни вилоятлардан ҳам келган 6000 нафардан зиёд киши савдо-сотиқ қилишади. Уларга юзлаб кишилар хизмат кўрсатишмоқда. Қиска қилиб айтадиган бўлсак, минглаб оилаларнинг қозони шу бозор орқасидан қайнамоқда. Лекин буларнинг барчаси қонуний фаолият кўрсатмоқда деб бўлмайди. Мазкур қарор савдо-сотиқ ишларини қонуний асосларда ташкил қилиш борасида ўз самарасини кўрсатмоқда. Биргина мисол: ўтган йилнинг охириг қорғи ҳар бир ойда 100-120 миллион сўмдан зиёд нақд пул тушуми банкларга қирим қилинди. Буни солиқ тушумини яқшилатиб, нафақахўрлар ва бюджет ҳисобидан ойлқ олувчилар маошларини ўз вақтида тўлаб боришда

қирувчи "Хазорасп кийим-кечак бозори"нинг барпо қилиниши ва ривожланиши сабабларидан бири ҳам шундадир. 20 кетгандан ошик майдонни эгаллаган бу савдо масканида воҳамиз ахлидан ташқари қўшни вилоятлардан ҳам келган 6000 нафардан зиёд киши савдо-сотиқ қилишади. Уларга юзлаб кишилар хизмат кўрсатишмоқда. Қиска қилиб айтадиган бўлсак, минглаб оилаларнинг қозони шу бозор орқасидан қайнамоқда. Лекин буларнинг барчаси қонуний фаолият кўрсатмоқда деб бўлмайди. Мазкур қарор савдо-сотиқ ишларини қонуний асосларда ташкил қилиш борасида ўз самарасини кўрсатмоқда. Биргина мисол: ўтган йилнинг охириг қорғи ҳар бир ойда 100-120 миллион сўмдан зиёд нақд пул тушуми банкларга қирим қилинди. Буни солиқ тушумини яқшилатиб, нафақахўрлар ва бюджет ҳисобидан ойлқ олувчилар маошларини ўз вақтида тўлаб боришда

(Боши 1-бетда)

Эндиликда Эшонқул, Абдулла, Гулчечра ва бошқа фарзандлари мустақиллик даврининг билими ва савияси юксак кишилари бўлиб етишди-лар.

Раҳматли Зоир ака меҳнати тўғрисида анча бадавлат киши эди. Аммо ўғил-қизларини пулга ўч, дангаса қилиб эмас, балки ишанчилик, меҳнатга муҳаббат, одамларга ҳурмат руҳида тарбиялаш пайида бўлди. Фарзандлари ҳам ота бойлиғи қўлнинг кири эканлигини, фақат ўзларининг пайида бўлишга тўғриворган сармоғига наҳа қўйиб қўйишди.

Мана қичинчиликлар ва ҳалол йўл билан ҳаётнинг нури манзилларига етиб келган фарзандлар Зоир Холиқовга муносиб бўлишди.

Ғафур Холиқов ҳам ақиси каби фарзандлари тарбияси ҳақида жиддий ўйлайдиган кишилардан бири. У ота-она, оиладаги муҳит қандай бўлса, қуш уясида кўрганини қилади, деганлари каби болалар ҳам шундай даражада тарбия қилиниши тегин хис этди.

Вояга етмаган ёшлар ўртасида баъзан ҳуқуқбузарликлар содир этилаётди. Бундай салбий ҳодисалар оилада бола тарбиясига боқибегамлик оқибатида келиб чиқмоқда.

Қуйдаги айрим мисоллар прокурорнинг нечоғлиқ ҳақ эканлигини исботлайди.

М.Ғаимов ҳали ёш бўлишига қарамадан осон йўллар билан пул топиб ҳақида ўйлаб бошлади. "Нима қилсам бойиб кетаман? Меҳнат қилай десам қисқа қўлим бормаса...". У ўйлаб-ўйлаб охири ўғирлик қилишни режалаштирди. М.Ғаимов фуқаро И.И.нинг уйдан ўн миң сўм, 4 та тилла зиракни ўғирлади. Аммо, кўп ўтмай унинг сири фож бўлиб қолди.

Айримлар ёшлар тарбияси хусусида эмас, уларни йўлдан оздириш хусусида бош қотиряшади. Эс-хушини таниган, катта ёшдаги баъзи кишилар вояга етмаган ўсмирларни тўғри йўлга бошлаш ўрнига нопок ишларга рағбатлантириб туришади.

Масалан, фуқаро Р.Муродовнинг қилмиши бунга мисол бўла олади. У Б.Жўлиев, Ж.Маҳмудов, А.Тоҳиёвнинг шундай қинғир ишлар сари етакчадир. Р.Муродов ёшларнинг қўли билан жиноят содир этиб, ўзини панага олишни мақсад қилган. Улар тунда фуқаро А.Мўхаммадиевнинг 3 бош қўйини ўғирлади.

Энди ўзининг ўйлаб қўриг, бу норасидаларнинг ота-оналари қаёққа қарашибди? Нега улар фарзандларининг тарбияси билан дуруст шуғулланмайдилар? Қаровисиз ниҳол қуриб қолади, деганларидек, бу ўсмирлар ҳам катталарнинг лоқайдлиги сабабли эгри йўлга қиршиган.

Яна бир мисол. Узун туманидаги

қирувчи "Хазорасп кийим-кечак бозори"нинг барпо қилиниши ва ривожланиши сабабларидан бири ҳам шундадир. 20 кетгандан ошик майдонни эгаллаган бу савдо масканида воҳамиз ахлидан ташқари қўшни вилоятлардан ҳам келган 6000 нафардан зиёд киши савдо-сотиқ қилишади. Уларга юзлаб кишилар хизмат кўрсатишмоқда. Қиска қилиб айтадиган бўлсак, минглаб оилаларнинг қозони шу бозор орқасидан қайнамоқда. Лекин буларнинг барчаси қонуний фаолият кўрсатмоқда деб бўлмайди. Мазкур қарор савдо-сотиқ ишларини қонуний асосларда ташкил қилиш борасида ўз самарасини кўрсатмоқда. Биргина мисол: ўтган йилнинг охириг қорғи ҳар бир ойда 100-120 миллион сўмдан зиёд нақд пул тушуми банкларга қирим қилинди. Буни солиқ тушумини яқшилатиб, нафақахўрлар ва бюджет ҳисобидан ойлқ олувчилар маошларини ўз вақтида тўлаб боришда

қирувчи "Хазорасп кийим-кечак бозори"нинг барпо қилиниши ва ривожланиши сабабларидан бири ҳам шундадир. 20 кетгандан ошик майдонни эгаллаган бу савдо масканида воҳамиз ахлидан ташқари қўшни вилоятлардан ҳам келган 6000 нафардан зиёд киши савдо-сотиқ қилишади. Уларга юзлаб кишилар хизмат кўрсатишмоқда. Қиска қилиб айтадиган бўлсак, минглаб оилаларнинг қозони шу бозор орқасидан қайнамоқда. Лекин буларнинг барчаси қонуний фаолият кўрсатмоқда деб бўлмайди. Мазкур қарор савдо-сотиқ ишларини қонуний асосларда ташкил қилиш борасида ўз самарасини кўрсатмоқда. Биргина мисол: ўтган йилнинг охириг қорғи ҳар бир ойда 100-120 миллион сўмдан зиёд нақд пул тушуми банкларга қирим қилинди. Буни солиқ тушумини яқшилатиб, нафақахўрлар ва бюджет ҳисобидан ойлқ олувчилар маошларини ўз вақтида тўлаб боришда

қирувчи "Хазорасп кийим-кечак бозори"нинг барпо қилиниши ва ривожланиши сабабларидан бири ҳам шундадир. 20 кетгандан ошик майдонни эгаллаган бу савдо масканида воҳамиз ахлидан ташқари қўшни вилоятлардан ҳам келган 6000 нафардан зиёд киши савдо-сотиқ қилишади. Уларга юзлаб кишилар хизмат кўрсатишмоқда. Қиска қилиб айтадиган бўлсак, минглаб оилаларнинг қозони шу бозор орқасидан қайнамоқда. Лекин буларнинг барчаси қонуний фаолият кўрсатмоқда деб бўлмайди. Мазкур қарор савдо-сотиқ ишларини қонуний асосларда ташкил қилиш борасида ўз самарасини кўрсатмоқда. Биргина мисол: ўтган йилнинг охириг қорғи ҳар бир ойда 100-120 миллион сўмдан зиёд нақд пул тушуми банкларга қирим қилинди. Буни солиқ тушумини яқшилатиб, нафақахўрлар ва бюджет ҳисобидан ойлқ олувчилар маошларини ўз вақтида тўлаб боришда

қирувчи "Хазорасп кийим-кечак бозори"нинг барпо қилиниши ва ривожланиши сабабларидан бири ҳам шундадир. 20 кетгандан ошик майдонни эгаллаган бу савдо масканида воҳамиз ахлидан ташқари қўшни вилоятлардан ҳам келган 6000 нафардан зиёд киши савдо-сотиқ қилишади. Уларга юзлаб кишилар хизмат кўрсатишмоқда. Қиска қилиб айтадиган бўлсак, минглаб оилаларнинг қозони шу бозор орқасидан қайнамоқда. Лекин буларнинг барчаси қонуний фаолият кўрсатмоқда деб бўлмайди. Мазкур қарор савдо-сотиқ ишларини қонуний асосларда ташкил қилиш борасида ўз самарасини кўрсатмоқда. Биргина мисол: ўтган йилнинг охириг қорғи ҳар бир ойда 100-120 миллион сўмдан зиёд нақд пул тушуми банкларга қирим қилинди. Буни солиқ тушумини яқшилатиб, нафақахўрлар ва бюджет ҳисобидан ойлқ олувчилар маошларини ўз вақтида тўлаб боришда

қирувчи "Хазорасп кийим-кечак бозори"нинг барпо қилиниши ва ривожланиши сабабларидан бири ҳам шундадир. 20 кетгандан ошик майдонни эгаллаган бу савдо масканида воҳамиз ахлидан ташқари қўшни вилоятлардан ҳам келган 6000 нафардан зиёд киши савдо-сотиқ қилишади. Уларга юзлаб кишилар хизмат кўрсатишмоқда. Қиска қилиб айтадиган бўлсак, минглаб оилаларнинг қозони шу бозор орқасидан қайнамоқда. Лекин буларнинг барчаси қонуний фаолият кўрсатмоқда деб бўлмайди. Мазкур қарор савдо-сотиқ ишларини қонуний асосларда ташкил қилиш борасида ўз самарасини кўрсатмоқда. Биргина мисол: ўтган йилнинг охириг қорғи ҳар бир ойда 100-120 миллион сўмдан зиёд нақд пул тушуми банкларга қирим қилинди. Буни солиқ тушумини яқшилатиб, нафақахўрлар ва бюджет ҳисобидан ойлқ олувчилар маошларини ўз вақтида тўлаб боришда

қирувчи "Хазорасп кийим-кечак бозори"нинг барпо қилиниши ва ривожланиши сабабларидан бири ҳам шундадир. 20 кетгандан ошик майдонни эгаллаган бу савдо масканида воҳамиз ахлидан ташқари қўшни вилоятлардан ҳам келган 6000 нафардан зиёд киши савдо-сотиқ қилишади. Уларга юзлаб кишилар хизмат кўрсатишмоқда. Қиска қилиб айтадиган бўлсак, минглаб оилаларнинг қозони шу бозор орқасидан қайнамоқда. Лекин буларнинг барчаси қонуний фаолият кўрсатмоқда деб бўлмайди. Мазкур қарор савдо-сотиқ ишларини қонуний асосларда ташкил қилиш борасида ўз самарасини кўрсатмоқда. Биргина мисол: ўтган йилнинг охириг қорғи ҳар бир ойда 100-120 миллион сўмдан зиёд нақд пул тушуми банкларга қирим қилинди. Буни солиқ тушумини яқшилатиб, нафақахўрлар ва бюджет ҳисобидан ойлқ олувчилар маошларини ўз вақтида тўлаб боришда

қирувчи "Хазорасп кийим-кечак бозори"нинг барпо қилиниши ва ривожланиши сабабларидан бири ҳам шундадир. 20 кетгандан ошик майдонни эгаллаган бу савдо масканида воҳамиз ахлидан ташқари қўшни вилоятлардан ҳам келган 6000 нафардан зиёд киши савдо-сотиқ қилишади. Уларга юзлаб кишилар хизмат кўрсатишмоқда. Қиска қилиб айтадиган бўлсак, минглаб оилаларнинг қозони шу бозор орқасидан қайнамоқда. Лекин буларнинг барчаси қонуний фаолият кўрсатмоқда деб бўлмайди. Мазкур қарор савдо-сотиқ ишларини қонуний асосларда ташкил қилиш борасида ўз самарасини кўрсатмоқда. Биргина мисол: ўтган йилнинг охириг қорғи ҳар бир ойда 100-120 миллион сўмдан зиёд нақд пул тушуми банкларга қирим қилинди. Буни солиқ тушумини яқшилатиб, нафақахўрлар ва бюджет ҳисобидан ойлқ олувчилар маошларини ўз вақтида тўлаб боришда

қирувчи "Хазорасп кийим-кечак бозори"нинг барпо қилиниши ва ривожланиши сабабларидан бири ҳам шундадир. 20 кетгандан ошик майдонни эгаллаган бу савдо масканида воҳамиз ахлидан ташқари қўшни вилоятлардан ҳам келган 6000 нафардан зиёд киши савдо-сотиқ қилишади. Уларга юзлаб кишилар хизмат кўрсатишмоқда. Қиска қилиб айтадиган бўлсак, минглаб оилаларнинг қозони шу бозор орқасидан қайнамоқда. Лекин буларнинг барчаси қонуний фаолият кўрсатмоқда деб бўлмайди. Мазкур қарор савдо-сотиқ ишларини қонуний асосларда ташкил қилиш борасида ўз самарасини кўрсатмоқда. Биргина мисол: ўтган йилнинг охириг қорғи ҳар бир ойда 100-120 миллион сўмдан зиёд нақд пул тушуми банкларга қирим қилинди. Буни солиқ тушумини яқшилатиб, нафақахўрлар ва бюджет ҳисобидан ойлқ олувчилар маошларини ўз вақтида тўлаб боришда

қирувчи "Хазорасп кийим-кечак бозори"нинг барпо қилиниши ва ривожланиши сабабларидан бири ҳам шундадир. 20 кетгандан ошик майдонни эгаллаган бу савдо масканида воҳамиз ахлидан ташқари қўшни вилоятлардан ҳам келган 6000 нафардан зиёд киши савдо-сотиқ қилишади. Уларга юзлаб кишилар хизмат кўрсатишмоқда. Қиска қилиб айтадиган бўлсак, минглаб оилаларнинг қозони шу бозор орқасидан қайнамоқда. Лекин буларнинг барчаси қонуний фаолият кўрсатмоқда деб бўлмайди. Мазкур қарор савдо-сотиқ ишларини қонуний асосларда ташкил қилиш борасида ўз самарасини кўрсатмоқда. Биргина мисол: ўтган йилнинг охириг қорғи ҳар бир ойда 100-120 миллион сўмдан зиёд нақд пул тушуми банкларга қирим қилинди. Буни солиқ тушумини яқшилатиб, нафақахўрлар ва бюджет ҳисобидан ойлқ олувчилар маошларини ўз вақтида тўлаб боришда

қирувчи "Хазорасп кийим-кечак бозори"нинг барпо қилиниши ва ривожланиши сабабларидан бири ҳам шундадир. 20 кетгандан ошик майдонни эгаллаган бу савдо масканида воҳамиз ахлидан ташқари қўшни вилоятлардан ҳам келган 6000 нафардан зиёд киши савдо-сотиқ қилишади. Уларга юзлаб кишилар хизмат кўрсатишмоқда. Қиска қилиб айтадиган бўлсак, минглаб оилаларнинг қозони шу бозор орқасидан қ

ДИЛ ИЗХОРИ

Хурматли тахририят! Ижодий жамоани Курбон хайити байрами билан самимий кутлаймиз. Шу ўринда сизларга яна бир дил сўзимни изхор этмоқчиман.

Биз томонларда "Қишлоқ хайити"ни севиб ўқишади. Шу йилнинг ўзида ҳўжалигимизда 34 киши газетга буна бўлди. Негаки, газетда кўлаб ўқимишли мақолалар, хабар ва янгилıklar бериб борилмоқда. Бундан жуда хурсандимиз.

Сизларга ижодий муваффақиятлар тилаб, Муродилла САЙДОВ, Узбекистон Қаҳрамони, "Жейнов" ширкат хўжалиги бошқаруви раиси. Қашқадарё вилояти

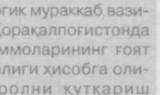
"СУВ + ХАЁТ МАНБАИ"

Оролни кутқариш халқаро жамғармаси Нукус филиали ташаббуси билан ўтган йили шу мавзуда кўрик-танлов эълон қилинган эди.

Унда юзга яқин соҳа мутахассислари, орол бўйинининг таърихчи журналистлари иштирок этиб, сув муаммолари, об-ҳаётдан тежаб-тергаб фойдаланиш, кам сув талаб қилинадиган экинларни жойлаштириш масалаларига бағишланган 43 та публицистик мақолалар, телекўрсатувлар, радиоэффир шир тавсия қилинди.

Яқинда ана шу тадбир яқунланиб, голибларни тақдирлаш маросими бўлиб ўтди. Р.Қушев, К.Бекниёзов, И.Ойимбетовларнинг публицистик мақолалари, К.Давлетмуродов, Б.Илосовларнинг телекўрсатувлари, Д.Раҳмонова, К.Жумагуловларнинг радиоэффир ширлари кўрик-танловнинг голиблари деб топилди. Уларга қимматбахо совғалар топширилди.

Экологик мураккаб вазиятдаги Қорақалпоғистонда сув муаммоларининг гоят долзарблиги ҳисобга олиниб, Оролни кутқариш халқаро жамғармаси Нукус филиали томонидан шундай фойдали тадбирни ҳар йили ўтказиш туршига қелиши олинди.



А. ИСКАНДАРОВ

(Боши 1-бетда)

Таърифи қўшни вилотларгача кетган кўчатчилик ҳўжалиғида бўлиш канчалик ёқимли бўлса, бу ерда Маҳидхон отадек умри боғдорчилик билан боғлиқ аҳжойиб пиру бадавлат инсон билан учрашиш ундан да ёқимли эди.

Ана, рўпарамизда ўрта бўйли, тўладан келган юзи, қўларидан нур, самимият ёғилиб турган отахон вазим қадим ташлаб қеляптилар.

Сизларни ўзи худо етказди, - деб қолдилар Маҳидхон ота, - "Қишлоқ хайити"да Тошкент бозорларини аллақандай Аргентиначо Эрон олмалари бо-си кетаётгани ҳақидаги мақолани ўқиб, шу газетда бир чиқиш қилсам, ҳўжалигимизда етиштирилаётган сархил мевалару, мева кўчатлари ҳақида сўзлаб берсам, деб ният қилиб юргандим.

Ана ўша мақолани бирга қилди ёгани келдик, - дея қулишдик. Шу тарихқа Маҳидхон ота Юсупов билан гурўнгимиз бошланди.

Кўчатчилик ҳўжалиғимиз 1947 йилда ташкил топган, - дейди отахон, - қўп йиллар мевали кўчатлар етиштирадиган "пи-томник" сиратида фаолият кўрсатган. Ҳўжалиқ, таъбир жоиз бўлса, Истиклолдан кейин қаддини ростлади, ҳар томон-лама кенгайиб, фаолият тури ошиб, том маънода илмий-ижодий даргохта айлан-ди. Бугун 652 гектар майдонимиз бўлса, шундан салкам 100 гектари кўчатзор, 53 гектари тоқзор, 176 гектари она бо-лар...

Боғнинг ҳам онаси бўладими? - сўраймиз. -Бўлганда қандоқ, - дейди ҳамсуҳ-батимиз, - ўз оти билан она боғ. Энг сархил, энг тотли мевалар ана шу боғ-да битиди, энг зўр, сифатли, ҳосилдор кўчатлар ана шу она боғдан олинди.

Бу қанча бўлади? Хар йили кузда ўғитланган, бўрсил-доқ ерга ҳар ҳил мева руғларидан экимиз. Уруғ униб чиқиб, томир бўйини йўғонлиғи 8, 12 мм бўлганча, яъни кел-гуши йилнинг августигача парвариш қиламиз. Августда она боғдаги мевали даракларнинг ўзимиз аввалдан белги қилиб қўйганимиз би ёши новдаси-дан олиб, ундаги куртакларни ҳар бир кўчатга пайванд қиламиз. Бу сохиқор-боғбондан ниятда зиёралик, поэзи-қалаб қилладиган нозик жараён. Сиз қандай ўйланыс-у, мен пайвандчи-боғ-боннинг бу пайтдаги меҳнатини юрак-ми кўчириб ўқазайтган уста жароҳ меҳ-натига қиёс қиламан. Буям оғир, ўзига хос бир "операция". Мевани чиройли, мазаги бўлиши пайвандчи меҳрига, ма-

ҳоратиға қўп жиҳатдан боғлиқ. -Ҳўжалиқда асосан қандай кўчатлар етиштирилади? - қизиқшимиз ортади. -Олманинг 12 дан ошқ, беҳининг 5 хил, нонкинг 5 хил, анжир ва ҳурмо-нинг 5, бодомнинг 4 хил, шафтолининг 10 хил, ўриннинг 8 хил, узуннинг 11 хил навлари етиштирилади. Бундан таш-қари турли гул кўчатлари, қрим сосна-си, элдор соснаси, безезилит, шамшод каби манзарали даракт кўчатлари, қурилишоб теракнинг ўндан зиёд нави ҳам ҳам бизда битиди. Харли газетангизда чиққан хорих

чатиштириш йўли билан "Чўлпон", Ҳосилдор, Гузал Кемп-Довид каби ис-тиқболли навларни яратдик, булар дунёдаги манаман деган давлатлар меваси билан рақобатлаша олади. Бу олмалар билан ҳар қандай нозик меҳ-моннинг кўнглини олиш, қўзини қувноқтириш мумкин. Аммо бўғини айтиб қўйяй, буларнинг ҳаммаси кўчат-ни парваришлаб, даракхта айлантира-диган уста боғбонлар меҳнатига, заҳ-матига, қўнт- илҳосига ҳам қўп жиҳат-дан боғлиқ...

Ҳўжалигимизда сўнгги йилларда ли-

ОНА БОҒ: ДАНАГИ ҲАМ, МАҒЗИ ҲАМ ШИРИН



Олмалари ҳақидаги мақолага жавобан нимадир ёзмоқчи эканлиғимни айтгандим. Ҳозир шу тоғда мен сарлавҳани "Ҳўжалиқимизда қўп кўчатзорларни айлан-гандан сўнг ҳўжалиқ раҳбари Ҳамидхон Усмонов билан учрашдик.

Ҳамидхон ака раҳбарликни илмий-ижодий иш билан қўшиб олиб бораёт-ган изланувчан раҳбарлардан. Қишлоқ ҳўжалиқ фанлари номзоди. Аввалги йили Шредер номдаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш бirlашмасининг 100 йиллиги муносабати билан қўп йиллик самар-ли меҳнатлари учун Узбекистон Рес-публикасининг Фаҳрий ёрлиғи билан тақдирланганлар.

Ҳўжалиғимиз ўтган йилнинг ўзида вилотимизга, бошқа вилотларга, аҳоли ва ташкилотларга 430 миң туп мевали даракт кўчатлари: 220 миң туп тоқ, 60 миң туп анор, 15 миң туп ан-жир, 20 миң туп ҳурмо, 1000 туп ли-мон, 160 миң туп терак, 100 миң гул кўчатлари етказиб берди, - дейди Ҳамидхон ака, - икτισоди кўрсаткич-ларимиз ҳам чакки эмас. Ҳамидхон ака, - икτισоди кўрсаткич-ларимиз ҳам чакки эмас. Ҳамидхон ака, - икτισоди кўрсаткич-ларимиз ҳам чакки эмас.

Ҳўжалиғимизда қўп йилларда маҳаллий ширин навларга

"БЕШ ЎГИЛ"НИ ТАНИЁЛМАЙ ҚОЛДИМ

Яккабоғ туманидаги "Шарқ юлдузи" ширкат ҳўжалиғи ҳудудида жойлашган Беш ўғил қишлоғи аҳолисиға яна бир қулайлик яратилди. Қишлоқда тиббий хизмат қўрсатиш шохб-часи қурилиб, ишга туширилди. Янги барпо этилган маскан замонавий тиббиёт аномлари, зарур жи-ҳозлар билан таъминланган. Муасс-саининг фойдаланишга топширилгани қишлоқ аҳолисиға ҳар жиҳатдан қулай-лик яратди. Энди бу ер-дагиларнинг тиббий хизмат учун узоқ жойга

ОБОДОНЧИЛИК

бўриб келишиға ҳожат қолмади. Ҳўжалиқда қурилиш ва ободон-чилик ишлариға ҳам алоҳида эъти-бор қаратилмоқда. Аҳолини тоза инимлик суви билан таъминлашни янада яхшилаш максатида мавжуд кувурларни таъмирлашға 3,5 миллион сўм сарфланди. Табиий газга бўлган эҳтиёжни қондириш максат-ида лойиҳа-смета ва бошқа зарур ҳужжатлар тайёрланмоқда. Бу бора-да 2 миллион сўмлик ишлар адо этилди. Эндиликда мева-сабзавотни қайта ишлайдиган қўшма корхона, сутни қайта ишлаш корхонаси очил-ликда тутилмоқда. Беш-олти йилдан бери "Беш ўғил" да бўлмаганлар бу

ердаги ўзғаришларни қўриб, янги қиёфадаги қишлоқни таниёлмай қолмади хеч гап эмас. -2002 йилнинг ўзида 1300 тонна уруғлик гала, 1150 тонна пахта етиш-тириб, бу борадаги режаларни осхи-риб адо этди, - дейди ширкат ҳўжа-лиғи раҳбари Илҳом Курбанов. - Қиш-қа дар ичиди турта замонавий техника солиб олдиқ. Ҳўжалиғимизда қурилиш бўлиминининг ташкил этилганиги маблаглардан самарали фойдаланиш, бунёдкорлик ишлари-ни жаддаллаштириш ва ёшларни иш билан таъминлашда қўп келяпти.

Дарҳақиқат, қурилиш бўлиминининг сайё-ҳаракати билан ҳўжалиқ ҳудудидаги бешта ўрта мактаб ва битта лицей бинолари таъмирлан-ди. Қурувчилар томонидан отахон-лар чойхонасиға янгича чирой бахш этилганиги кексаларни хурсанд қилди. Нафақадаги қариялар, кам таъминланган оилалар ва ногирон-лар иктимий ҳиҳатдан ҳимояға оли-ниб, уларға гамғўрлик қўрсатилаёт-гани ҳам алоҳида таҳсинға сазовор. Ҳўжалиқ томонидан ана шу мақсад-ларға бир йилда 2 миллион сўмдан зиёд маблаг сарфланди.

Баҳром МУРОДОВ

БАҲОР ЭШИК ҚОҚМОҚДА

Уйчи туманидаги А.Мўминов номли ширкат ҳўжалиғи марказий ус-тахонаси жамоаси мавжуд техникаларни сифатли таъмирлаб, мавсумға шайлаб қўйишди. СУРАТДА: ҳўжалиқ раҳбарлари келгуси ишларни режалаштир-моқда. Б.АКРАМОВ олган сурат.



Б.АКРАМОВ олган сурат.

"Улкар" Узбекистон-Англия қўшма корхонасида ишлаб чиқарилаётган юкори сифатли трикотаж буюмлар Германия, Россия ва Марказий Осиё мамлакатларига экспорт қилинмоқда.

МАҲСУЛОТЛАР ЭКСПОРТГА

Икки йилдан бун Улуғнор туманида фаолият кўрсатаётган мазкур корхона ўтган йили экспорт ҳисобига 46 миң доллар маблаг ишлаб топди. -Корхона катталар ва болалар учун кенг асортиментдаги три-котаж буюмлари ишлаб чиқаради, - деди қўшма корхона дирек-тори Мухаммадқодир Мадумаров "Туркистон-пресс" муҳбириға. -Цехларимизға хоржий компанияларнинг замонавий дастгоҳ-лари ўрнатилган. Шунингдек тижнада англиялик шериғимиз - "Cardifse Limited" компанияси техникалогьяларини қўлагаямиз. М. Мадумаровнинг таъкидлашча, корхона низоам жамғарма-сида чет эл компаниясининг улushi 34 фоиз, яъни 970 миң долларни ташкил этади. Қўшма корхона ички бозорда сифатли кийим-кечаклар асортиментини кўпайтири қолмасдан, балки 100 дан зиёд кишини иш билан таъминлади.

"Туркистон-пресс"

"ҚАМАШИ ДОН ҚАБУЛ ҚИЛИШ" ОЧИҚ ҲИССАДОРЛИК ЖАМИЯТИ АКЦИЯДОРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

"Қамаши дон қабул қилиш" очик ҳиссадорлик жамияти ўз акциядорларининг 2002 йил якуни буйича умумий йиғилишини 2003 йил 10 март куни соат 15.00 да ўтказади.

Кун тартиби:

- 1. 2002 йил молиявий-ҳўжалиқ якуни буйича жамият бошқарув раисининг ҳисоботи ва 2003 йил бизнес-режасини тасдиқлаш.
2. 2002 йил соф фойдасини тақсимлаш. Жамият бухгалтерия балансини, молиявий натиж-жалари ва аудит ҳулосасини тасдиқлаш.
3. 2003 йил учун жамият аудиторини тасдиқлаш.
4. Бошқа масалалар.
Манзил: Қамаши шаҳри, А.Навоий кўчаси, 16-уй, жамият маъмурий биноси.
Телефонлар: 21-440, 21-450.

"МИРИШҚОР"НИНГ ТАДБИРКОРИ

Оҳалиқ тоғи ён бағир-лари хушманзара, кўркам ва гузал табиати билан кишини беҳиштир сеҳрлаб қўяди. Одамлар-ри ғайратли, ишчан ва меҳмондўст, дастурхони доимо тўкин-сочин. Унда дехқон яратган маҳсулот-ларнинг барчаси муҳайё. Қаҳратон қишда ҳам барра қўкату бо-рини, қип-қизил помидор ва олтинранг лимон-ларнинг товланиб тури-ши диққатингизни тор-тади.

Кўриб турганларининг хаммаси ўз ҳўжалиғимиздан, - дейди Абдурауф ота Давронов. - Қилган меҳнатларимиз зое кетмаган экан, мана шундай кунларға ҳам етиб келдик. Ҳар йил олддин бош-лаган ва режалаштирган иш-ларимизнинг барчасиға эриш-дик, десам ҳам бўлади. Абдурауф ота фермерлик-даги илк фаолиятини икки гектарлик қурилиши тугал-ланмаган иссиқхонани хусу-сийлаштиришдан бошлаган эди. Дастлабки йиллар уни ишға тушириш бирмуна оғир кечди. Қурилиш молларининг тақчиллиғи ва қимматлигидан фермер бироз қий-налди. Интилиш, инти-мақсад бўлса, қийн-чиликларни енгиш ҳеч гап эмас экан. Дехқончиликнинг хадисини олган Абдурауф ота, ўғиллари - Абдуғаффор, Зойир, Хасан ва Абдурашид-ни ёниға олиб ҳамжихатлик-да тинимсиз меҳнат қилди, иссиқхонани ҳам ишға туши-риб юборишди.

ИНТИЛИШ

90-йилларнинг охириға келиб, "Миршиқор" фермер ҳўжалиғи иссиқхонасидан олинаётган фойда чўйи бироз қамайганлиги сезилиб қол-ди. Мутахассислар олиб бор-ган тадқиқотлар натижасида ўта захарли препаратлар ва турли хил зараркунандалар ер унудорлиғиға ўз таъсири-ни кўрсатган. Тупроқдаги фойдали микроорганизмлар кескин қамайиб кетган. Ёмир қувалчангининг бутунлай йўқолиши ҳам шунинг оқиба-тида бўлди. Ҳамидхон ака, - икτισоди кўрсаткич-ларимиз ҳам чакки эмас. Ҳамидхон ака, - икτισоди кўрсаткич-ларимиз ҳам чакки эмас. Ҳамидхон ака, - икτισоди кўрсаткич-ларимиз ҳам чакки эмас. Ҳамидхон ака, - икτισоди кўрсаткич-ларимиз ҳам чакки эмас.

«ОҚ ОЛТИН» ТЕЛЕВИЗИОН ПУЛ-БУЮМ ЛОТТОСИНИНГ 9 ФЕВРАЛДАГИ 63-ТИРАЖИ ҚИСКА ЖАДВАЛИ

Table with columns for lot numbers (1-30) and their corresponding prices in soums.

ЕТТИ ИҚЛИМДАН БИР ШИНГИЛ

ИККИ МИЛЛИОН ЗИЁРАТЧИ

Бугун бутун мусулмон оламида муборак Курбон хайити нишонланади. Шу сабаб Саудия Арабиёсони-ға 2 миллионға яқин зиёратчилар ташриф буордилар ва Аллоҳнинг муборак уйини зиёрат қилмоқдалар. Бу галги Ҳаж зиёратига Яман президенти Али Абдулло Солиҳ ва Сурия вице-президенти Абдул Халим Ҳаддамлар ҳам иштирок этимоқдалар. Уч кун давом этадиган ушбу Курбон хайити давомида минглаб полициячи-лар ҳафсизликни таъминлайдилар. Айни пайтда эса Саудияда об-ҳаво кун-дузи 30 даражаға етмоқда.

БЛИКС БАҒДОДДАҶ ҚОНИҚИШ ҲОСИЛ ҚИЛГАН

Ўтган ҳафта якунида Бағдодда Ироқ ҳукумати билан музокаралар ўтказган инспекторлар раҳбари Ханс Бликс ва МАГАТЭ (атом энергетикаси буйича халқаро ташкилот) раҳбари Ал-Барадеи учрашувдан қонқиш ҳосил қилганликларини билдиршган. Бликсининг айтиши-ча, энди Ироқ ҳукума-ти инспекторлар билан яқин ҳамкорлик қилиш-ға тайёр. Ҳаз рашнинг инспекторлар билан яқин-ма яқин учра-шувда қатнашишларига розилик берган Бағдо-д ташкилларға ўзининг ракета дастури, сиби-р қўйдирғиси ва VX газига алоқадор ўзидиги бор маълумотлар-ни тақдим этди. Лекин, мамлакат бўйлаб инспекторларнинг "У-2" разведкачи самолётининг учинишға ружат берилганича йўқ, Келаётган жума куни эса Бликс ва Барадеилар Ҳафсиз-лик Кенгашиға янги ҳисобот беришлари керак ва кузатуви-ларнинг фикрича, бу - масалани ҳал этишда муҳим омил саналади.

Ҳаж зиёратига қатнашишларига розилик берган Бағдо-д ташкилларға ўзининг ракета дастури, сиби-р қўйдирғиси ва VX газига алоқадор ўзидиги бор маълумотлар-ни тақдим этди.

ПУТИН: БИР ТОМОНЛАМА ҲАРАКАТЛАНИШ ЯРАМАЙДИ

Берлинга ташриф буорган Кремль раҳбари Влади-мир Путин ўз сафарини Концертхауддаги Россия ма-даният кунларининг очилиш маросимида иштирок этиш билан бошлади. Ташриф чоғида икки томонла-ма алоқалар, шунингдек, бугунги асосий масалалардан саналган Ироқ мавзуси муҳокама этилди. Айни пайтда АКШнинг ўз иттифоқчилари билан бирға Бағдодға яқка тартиб-да уруш бошлашидан норози бўлаётган Берлин қарашларига Мос-кванинг қарашлари мос тушиб, рас-мий Париж ҳам шундай фикрда. Франциянинг "France-3" те-леканалиғи интервью берган Владимир Путин: "БМТ розили-гисиз Ироққа уруш очиш мазкур нуфузли ташкилот Ҳафсиз-лик Кенгашини ҳамда аксилтерор коалициясининг бўлиниши-ға ҳавф туғдиради. Муаммони тинчлик йўли билан ҳал этиш учун ҳали имконият бор", дея айтган. Бугун эса у Франция ҳукумати билан музокаралар ўтказади.

ТЕРРОРГА ЙЎЛ ЙЎҚ

Умумхалқ сайловларида галаба қозонган "Лиқуд" партияси раҳбари Ариел Шарон: "Исроилда ташкил этилажақ янги ҳукумат "фаластин терроризмин"ға ва унинг "раҳбари" бўлган Есир Арофат фаолиятиға чек қўяди", дея айтган.

"Янги ҳукумат олдида терроризмға қарши курашдек маъсулиятли вазифа турибди", деди Шарон. Кун икча эса у қарийб бир йил-лик танаффусдан сўнг, илк бор Фаластин раҳ-барияти билан учрашув ўтказди. Мухторият парламенти спикери Аҳмад Қорий билан кеч-ган мулоқот чоғида Шарон Фаластин ҳудуд-ларида турган Исроил қўшинлари босқинчи-лик ҳисобидан қилиб қилишгани маъ-лум қилди. Лекин, шундан сўнг фаластинликларнинг ўзлари бу ҳудудларда назорат ва тартибни ўрнатишлари лозим, дея хабар беради "Рейтер" агентлиғи.

ЖЕКсон ТЕВАРАГИДАГИ ГАП-СЎЗЛАР

Дунё поп-музикасининг қироли Майкл Жексон ўтган ҳафта экран юзини кўрган ўзи ҳақидаги ҳужжатли фильмда у 12-14 ёшли болалар билан дўстлашгани ва ўз ётоқхонасида улар билан нима қилганлиғиға изох қилинган.

Негаки, ўзининг шахсий оператори томонидан 8 ой бойндаида суратға олинган мазкур фильмдан сўнг, унинг болалар билан ётоқда бўлиши бора-сида турли салбий гап-сўзлар қўпай-ган эди. Унинг оператори Мартин Ба-шир эса фильм орқали Жексоннинг меҳрибон ота эканлигини ифодаламоқ-чи бўлган. Лекин, омма уни бошқача талқин қилмоқда.

"ЕЛЦИНЛАР ОИЛАСИ ҚОЗОНДА"

Козон университетти профессори Алексей Литвин то-монидан тайёрланган "Ельцинлар оиласи Қозонда" номли китобда Борис Ельциннинг отаси Николай ва акаси Андриянларнинг ушбу шаҳарда самолётсозлик заводи қурилганлиғи ҳақида хикоя қилинади. Бу ерда яшаган қишчина Бориснинг ақиллари 1934 йили ноҳақ ҳиҳбаға олина-дилар ва сўнграқ Москва - Волга қанали қурилишида ишчи кучи кераклиғи боис, озад атиллдилар. Президентнинг акаси Ан-дриян фронтда ҳалок бўлган, отаси Нико-лай эса 1978 йили вафот этган. Козон шаҳ-рининг 1000 йиллик юбилейи муносабати билан чоп этилаётган бу китоб яқин кунларда сотуға чиқарилади.

"ИНТЕРНЕТ" тармоғидан олинди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2003 йил 11 февралдан бошлаб валюта операциялари буйича бух-галтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юри-тиш, шунингдек бошқона ва бошқа мажбурий тўловла-ри учун хоржий валюталарнинг сўмға нисбатан қуй-даги қийматини белгилади: /

Table with columns for currency names and exchange rates against the soum.

/ Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

СПОРТ ОЛАМИДА

МАВСУМ ТАРАДДУДИ

Жорий йилги футбол мавсумига тайёргарлик кўраётган олий лига жамоалари ўқув-машуғулот йиғинларида иштирок этиб, ўртоқлик учрашуварларида куч синашмоқдалар.

"Пахтакор" "НБУ-Осие"ни 2:0 ҳисобида мағлуб этди. Қозғистоннинг "Урдабаси" жамоаси билан уюштирилган иккинчи учрашува ҳам "пахтакор"чиларга омад қилиб бокди. Ҳалироқ шоғирларнинг лига ҳисобида Виктор...



ҲАМИЮРТЛАРИМИЗ ҚОЗОҒИСТОНДА

Қўшни Қозғистон Республикасининг биринчи лига жамоаси "Тараз"га айни кунларда собиқ "Пахтакор"чи Вячеслав Солохо мураббийлик қилмоқда.

БОЛАЛАР СПОРТИ РИВОЖИ ЙЎЛИДА

Ўтган йилнинг кузига Ўртабашимиз томонидан мамлакатимизда болалар спорт жамоаларини тизуш тўғрисидаги Фармон ҳамда бу фармон ижроси бўйича ҳукумат қарори эълон қилинганлиги қолажагимиз ворислари орасида жисмоний тарбия ва спортни омаллаштириш йўлида қилинаётган ишларни янада жадаллаштиришни аниқ.

Чунки айни кунларда юртимизнинг ҳар бир ҳудудида жамоаларнинг бўлими ташкил этилмоқда. Фарғона вилоятида ҳам шаҳарлар, туманлар ҳокимлари, вилоят спорти мутахассислари, қорхона-ташкилчилар раҳбарлари иштирокда уюштирилган йиғилиш айнан юқоридagi масалага бағишланди.

РУСЛАРНИНГ ҒАЛАБАСИ

Россия ва Чехия терма жамоалари ўртасида бўлиб ўтган Девис кубоги мусобақасида руслар жамоаси ғалаба қозondi. Мусобақанинг ҳал қилувчи палласида Николай Давыденко чехиялик рақиб Радек Штенекек устидан ғалаба қозondi.

Авалгаги 1:6 ҳисобида йўтказиб қўйган Николай иккинчи сетда тай-брейк ҳисобида 7:6 (7:4) билан ғолибликка эришди. Учинчи сет ҳам 6:2 натижа билан унинг ҳисобига ёзилди. Тўртинчи сетда Давыденко 3:6 га имкониятни бой берган бўлса, бешинчи сетда 6:0 натижаси билан рақиб устидан мутлоқ ғалабага эришди.

КЛИЧКО ЛЬЮИС БИЛАН СУДЛАШМОҚЧИ

Украиналик боксчи Виталий Кличко Бутунжаҳон бокс ташкилотига Леннокс Льюис устидан суд жараёни бошлашни сўраб расмий мурожаат қилди. Ақа-қук Кличкларнинг интернетдаги сайтининг ёзишича, суд жараёнига Льюиснинг Виталий билан жанг ўтказишдан бош тортиши сабаб бўлади.

Негаки, 9 ёки 12 апрел кунига мўлжаллаштирилган Льюис - Кличко учрашуви умуман бўлмади мумкин. Британия боксчиси адоқатининг айтишича, бунга Льюиснинг Тайсон билан рингга чиқокчилиги сабаб бўлди, лекин Леннокс Виталий билан ион ойига қадар учрашиши эҳтимолдан ҳоли эмас.

Алишер Навоий номли Самарқанд Давлат университетининг Марказий Осийда янча ҳисобланган зоология музейи раҳбари, биолог олим Абдурашид Жабборов бу ҳақда гапираркан, дунёда илонларнинг 2700 тури мавжуд дейди.

ВАТАН СИЙРАТИ



Сурат Б.АКРАМОВники.

Илон ўйнатиш қадим-қадимдан кўпроқ ҳиндистонликларга хос бўлиб келган. Қадимийлар энг захарли илонларни ҳам ипдай эшилтирилганларини ўша юртга борманлар бевоасита, борманлар эса экранларда кўришган, ҳайратланган.

Янги рукн: ғаройиб учрашувлар

да тиллашди, сийлаб-сийпалади. Фораг этлиб кўраркан, бу қобларлар ўзбекистоннинг йўқолиб бораётган бойлиги эканлигини, "Қизил китоб"га киритилганлигини, уларни асраб-авайлашимиз зарурлигини айтиди.

МОРЬБОЗ

Бу воқеа Жом қишлоғи яқинида, Зарафшон тоғ тизимлари дараларида бириди - Каптархона горига содир бўлди. Ушбу гор эл оғзида "Қобларлар салтанати" деб ҳам юритилган. Машъаалар ёруғида зулмат қаърини тилиб бораверди. Хар қаданда илонлар ўрмалайди. Узининг борлигини билдириб, "эй, одамзот бизнинг тинчимизи бузман!" дегандек боз кўтариб, вишилди.

ва уч йилда вояга етади. Сурхондарё, Қарши, Нуқта тоғларида, Ботобот ва Хисор тизма тоғларида учрайди. Шунингдек, жанубий Туркманистон, Шарқий Эрон, Ғарбий Ҳиндистонда тарқалган. Қобра ҳужумга чоланганда гавдасини кўтарида ва бош қисми қалқисон ҳолатга келади. Ана шу пайдада қўзонки эславути бир жуфт юмалок ранг яққол кўринадди. Шу боис у қалча илон, қўзоннакли илон номлари билан ҳам аталади.

(Боши 1-бетда) Арабча негизли "давр" (бўлиб шакли "адвор") атамаси илк бор IX аср мусиқа рисо-лаларида "ритмик ўлчам, доира" маъносида қайд этилган. Кейинчалик Форобийнинг "Китобул мусиқа ал-кабир", "Китобул иқбо" асарларида "давр" маъноси мусиқий ритмик шакллар, Ибн Синонинг "Ихвонус-сафо" рисо-лаларида эса универсал эстетик қонун-қоидалар тизими маъноларини билдирувчи атама сифатида қўлланилган.



савуфий таълимоти таъсирида янада кенгайиб, унда туркум мусиқа турлари (масалан: ўн икки мақом тизими ва б.ш.), уларнинг парда-тузуқ асослари (товушқатор тизими) ва ритмик доира шакллари (усуллар, зарбарлар тизими) ҳам ифодаланган. Давр (адвор)нинг универсал мусиқий мазмун касб этишида, айниқса, Урмавийнинг "Китобул адаб" рисо-ласи муҳим аҳамиятга эга бўлди.

Ушбу фарзимиш тақсим ва аёлгу атамаларнинг маъноси мазмун тақдорларини маълум вақт доирасида мунтазам тақдорларини маълуман тугалланган товушқатор ва ритмик (усул) тизим маъносида ифода этган бўлса керак.

ТОҒ ҚИЗИ

У қишлоқни, тезроқ тарқ этганини истар, бироқ ҳали бунинг учун етарлича мадор тўплабмаганди. Лисбет эса, ҳеч қандай гапига қулқ солинми истамади. Шунинг учун роҳибнинг хотини Лисбетнинг миёсида қанақа бе-маза ҳаёллар чарх ураётганини илғиб йиғитга айтиб берди.

Икки ой ўтар-ўтмас, Лисбет хавотирга туша бошлади. Унга йиғитнинг денгиз ортинга, Англияга жўнаб кетганини айтишганди. Қиз Англия қаер-да жойлашганини билар, бу ҳақда мактаб дарслиқларида ўқиганди. Бироқ тоғлар орасида ўсган қиз денгиз нималигини қаердан билсин? Уйда алмисоқдан қолиб кетган дунёнинг сийсий харита-

ЖАҲОН АДАБИЁТИ ДУРДОЛАРИ

ди. У орадаги масофа, пароходлар ҳақида ҳеч қандай тасаввурга эга эмас, унинг тушунчалари эса ҳақиқатдан анча йироқ эди. Қолаверса, илғиб йиғити тоғлик қизга уйланиши учун Коттарга қайтиши хаволига ҳам келтир-маслигини билмас эди у. Йиғит Ассамда қалақ қувиб юрганидаёқ қизни унутиб юргандин. У охирикват Шарқдаги саёатлари ҳақида китоб ёзди. Бироқ унда Лисбет тилга ҳам олинмаганди.

Учинчи ой ҳам интиқосига етган, Лисбет тез-тез Наркундага қатнайди одад чикарди. У ҳар ғал уша ерда инглиз йиғитининг қайтишини кутиб ўтирарди. Айнан шу одаднинг унга таскин беради. Роҳибнинг хотини қизни илгаригидан шодонроқ кай-фиятда кўриб, қизнинг ёввойи эрқалиқларидадан халос бўлаётган, деган ҳаёлга бори.

Кўп ўтмай бундай қатновлар ҳам Лисбетга ёрдам бермай қўйди ва у яна аввалги жи-закчилигига қайтди. Бекасиди ахборот бор ҳақиқатни очик ойдин баён этди. Инглиз шунчаки қизни тинчлантириш

менга уйланади. У қариндошларини шу гапдан оғоҳ қилиш учун кетди. Аёл Лисбетни тинчлантирган бўлди: - Ҳа, у албатта қайтади қизим! Икки ой ўтар-ўтмас, Лисбет хавотирга туша бошлади. Унга йиғитнинг денгиз ортинга, Англияга жўнаб кетганини айтишганди. Қиз Англия қаер-да жойлашганини билар, бу ҳақда мактаб дарслиқларида ўқиганди. Бироқ тоғлар орасида ўсган қиз денгиз нималигини қаердан билсин? Уйда алмисоқдан қолиб кетган дунёнинг сийсий харита-

Бош муҳаррир ЎТҚИР РАҲМАТ ТАХРИР ХАЙЪАТИ: Саид АХМАД, Алғат АДИЛОВ, Қомилжон МАМАЖОНОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Халиб ТЕМИРОВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Фағур ШЕРМУАММАД (масъул котиб), Озод ШАРОФИДДИНОВ.

АРУЗ ВА МУСИҚА МУШТАРАКЛИГИ

Ҳолимга ҳажр базма аро тортмас суруд, Бир нахва мадди телба кўнгулининг аёлгуси. ("Ғаройиб-ус сугар")

"Мухтасар"да аёлгу тор, махсус мусиқий маънода ишлатилган, яъни тақсимлаш мусиқий асарнинг чолгу-импровизация бўлими бўлса, аёлгу айтим қисмидир. Улар орасида кўптук, усул ва мусиқий мазмун жи-ҳатидан ҳам фарқлиниш мавжуд бўлса керакки, Бобур "тақсими бир даврда, аёлгуси бир даврда" деб таъкидлайди. Хуллас, "тархоний" билан "сағви калон кашкармаси" орасида шәр матнддан бошқа биринчи умумий хусусиятни кўрсатиш мақолидир.

Бугунги Туркия мусиқа санаътида "туркий" (ёки "туркийлар") деб номланувчи фольклор чолгу-айтим жанрлар гуруҳи кенг тарқалган. Ушбу жанрларга мансуб кўшк тур ҳақида "Мухтасар"да баъзи маълумотлар келтирилган: "Султон Хусайн Мирзо замонида яна бир суруд чиктиким "туркий" га мавсум бўлди, анга дағи ушбу ваъзни (яъни рамални - А.Н) тақсим қилурлар, ул дағи икки даврда болганибдур:

Маси мудом, эй кўнгул, қўзи экин, Нутки Масихо деган сўзи экин. Кадр кечаси шикани зулфи анинг, Не кишига эй кўнгул, рўзий экин. Нечунким, ахам шўяроси рубойи ваъзни хадди муайян муқаррар қилибтурлар, турк фусаҳоси ҳам ваъзна хадди муайян муқаррар қилиб икки байт айтибтурлар. Андоқим мазкур бўлди. Турк аросида бир оханге борким, "ўланг" дерлар. Бу ваъз анга махсус. Ул оханга тақсим қилурда хар мисрадин сўнг ёр-ёр лафзин келтирурлар ("Мухтасар", 89).

Мухтасарнинг бошқа бир саҳифасида "ўланг"нинг маросим ваъзифаси, "туркий" жанрлар гуруҳига мансублиги ҳамда бошқа ху-

дуднинг тахлилида очикрӯ кўринадди. Тақсими бугун Туркия ва араб мамлакатлари мусиқа илмида махсус мусиқий атама сифатида сақланиб қолган. Араб мусиқашунослари уни чолгу-импровизация жанри маъносида туркий халқлар мусиқа санаъти билан боғлиқ ҳолда тушунтиришади.

Шуниси ажабланарлики, тақсим атамаси ўрта асрлар мусиқа рисолаларида қўлланилган. Шу жиҳатдан Бобурнинг тақсими ҳақидаги маълумоти унинг жанр сифатида туркий халқлар, жумладан, ўзбек мусиқа тарихида шаклланишнинг таъкидлайди ва муҳим илмий аҳамият касб этади. "Аёлгу" ҳам соф туркий мусиқа атамаларидан бири бўлиб, Навоий шәрҳларида қуй-қўшиқ, айтим маъносида форсча "суруд"нинг ўзбекча маънодоши сифатида қўлланилган:

Шуниси диққатга сазоворки, юқорида келтирилган бир ваъз шаклида, яъни - муфтайилун фойилун муфтайилун, парадигмали "ёр-ёр" матнларини Бобур турли баҳрларда - биринчиси ни мухтава, иккинчиси ни мунсарих доираларида кўрсатиб ўтади. Дарвоқе, "ўланг" ("ёр-ёр") Навоий асарларида ҳам зикр этилади:

"Сен қўйш бирла муносибсен йўнда, ҳўлар Икки-икки, чунки қирғайлар отошиб ёр-ёр". ("Мухтасар", 163)

Бобур ўзбек мақомларининг таркибий қисми бўлган тароналарнинг шаклини тарихи хига оид баъзи маълумотларни келтиради: "Билгиликим, рубойийким ду байт ва тарона ҳам дерлар, ваъз ҳазаб бахрининг музохафотидиндур. Шөрининг авзонидин ушбу ваъздурким, гоят латофатидин устозлар анга хадди муайян муқаррар қилибтурлар, бу ахам шўяросининг мухтаратидаидиндур. Йигрима тўрт наъв келибтур, мажмуъи ун ваъздин мураккабдур". ("Мухтасар", 55)

"Мухтасар"да келтирилган мусиқий маълумотларнинг таҳлили Бобур мунтоз аруз назарияси соҳасида мукамал билим соҳиби бўлиши билан бир вақтда, унинг бадиий-эстетик тафаккури туркий халқлар, айниқса, ўзбек мусиқа ижодиётида шаклан ва мазмунан юксаклигини кўрсатиб турибди.

Хулоса қилиб айтиш мумкинки, "Мухтасар" ўзбек мусиқа маданиятининг муҳим манбалааридан бири бўлиб, унинг муаллифи эса туркий халқлар мусиқа санаъти ва назарияси соҳаларида втуҳ билимга эга бўлган санъатшунос сифатида гавдаланади.

Абдумумнон НАЗАРОВ, санъатшунослик доктори. Махмуд ЖўРАЕВ чизган расм.

Кизим, сени фақат юпатиш учунгина шундай дегандим, холос. Демак, ёлгон гапирибсиз-да, тўлқинланиб кетди киз. Икковингиз ҳам мени алдаб-сиз.

Аёл шунчаки, бош ирғаб кўя қолди. Лисбет ҳам анча-гача жим турди-да, шадқ билан югуриб насронийлар қишлоғидан чиқиб кетди ва кўп ўтмай Химолай аёлларининг қийимиди, ирқитга ботган ҳолда кириб келди. У тоғлик аёлларга хос тарзда бир томонга туширилган қоқилларини қора ип билан боғлаб олганди. Фақатгина бурнига булоқа тақмаган эди, холос.

Мен яна ўз эътиқодимга, халким ёнига қайтаман, деди у. - Энди Лисбет йўқ. Фақат қария Жаде ва қишлоқ Сононинг қизи қолди холос. Сиз инглизлар ҳамангиз ёлгончисиз! Сизларни қўргани кўзим йўқ.

Роҳибнинг хотини эҳсулани бир жойга тўплаб олганди, Лисбет аллақачон унинг ҳузуридан ғойиб бўлибди. У айтганини қилди: яна ўз қабиладашлари, ўз аждодларининг маъбудлари қошига қайтди, масхийлар қишлоғига бошқа қадам қилмоғи.

У ўз халқини чин қалбдан севарди, унинг ана шу муҳаббати алдоқчи инглизга бўлган ёввойи интилизларидан устун чиқди. У тез орада бир пайтлар қизни роса савалаган ўтинчи йиғитга турмушга чиқди ва қариб-чиригунча бахтиёр ҳаёт кечирди. Рустам ЖАББОРОВ таржамаси.

ЖАМОАТЧИЛИК КЕНГАШИ: Носир ЮСУПОВ (раис), Азим АЙЎЛОВ, Абдумумнон АҲМАДАЛИЕВ, Ойбек ЕҲУБЖОНОВ, Эрқул ЗИКРИЕВ, Пулат ҚАЗИЕВ, Рафиқ МАТЧОНОВ, Икром НАҲИДДИНОВ, Шодиқул НИШОНОВ, Қобилжон ТОШМАТОВ, Муҳаммаджон ХУДОЕВОВ, Шамсиддин ЭСОНОВОВ, Фозил ЮСУПОВ, Икромжон ЎРИНБЕВ, Исқандар ҚАЛАНДАРОВ, Эргаш ҚУРБОНОВ, Уртинбой ҲАСАНОВ.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Аграрноат комплекси таркибидagi ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар ТЕЛЕФОНЛАР: Кабулхона - 133-09-93 (факс), 133-40-87 (факс), бош муҳаррир ўринбосарлари - 133-16-27, 133-44-43, котибият - 136-56-26. Ижодий гуруҳлар: 136-54-44, 136-56-21, 136-56-25, 136-54-42, реклама ва эълонлар - 136-56-30.